

EVROPSKÁ KOMISE

TISKOVÁ ZPRÁVA

Brusel 17. října 2014

Školné a stipendia pro studenty se v Evropě značně liší

Podle [zprávy](#), kterou dnes zveřejnila síť Evropské komise Eurydice se výše školného, stipendií a půjček v Evropě i nadále značně liší. Zpráva se zaměřuje na 33 evropských zemí a ukazuje, že systémy školného zůstaly na celém kontinentu poměrně stabilní, a to i přes několik významných výjimek. Německo je jedinou zemí, která nedávno zrušila školné, přestože je zavedla teprve v roce 2007.

Estonsko v roce 2014 výrazně změnilo svůj systém financování a propojilo školné se studijními výsledky: školné tedy musí platit pouze studenti, kteří své studium neukončí v předpokládaném termínu (tj. nedosáhnou požadovaného počtu kreditů za daný rok). Podobnou vazbu školného na nedostatečné výsledky mají i v dalších zemích, jako je Česká republika, Španělsko, Chorvatsko, Maďarsko, Rakousko, Polsko a Slovensko.

Nejvyšší školné v Evropě vybírá Spojené království (Anglie), a to po zásadní reorganizaci systému vysokoškolského vzdělávání v roce 2012. Školné není splatné ihned, ale až po ukončení studia, kdy příjem bývalého studenta překročí určitou hranici. Tento model je v Evropě jedinečný. Relativně vysoké školné platí předem studenti v Irsku, Itálii, Lotyšsku, Litvě, Maďarsku, Nizozemsku a Slovinsku.

„Evropa musí nutně našim mladým lidem umožnit lepší přístup k vysokoškolskému vzdělávání. Tím nejen výrazně zlepší jejich šanci na získání dobrého zaměstnání, ale prospěje rovněž našim ekonomikám, jež potřebují inovace a tvořivost, které s sebou talentovaní absolventi přinášejí,“ uvedla Androulla Vassiliou, evropská komisařka pro vzdělávání, kulturu, mnohojazyčnost a mládež. *„Pokud se členské státy rozhodnou zavést školné, měly by vždy zavádět i opatření, jako jsou stipendia, aby zajistily rovný přístup k vysokoškolskému vzdělávání pro všechny, zejména pro studenty ze znevýhodněného prostředí.“*

Podle zprávy *National student fee and support systems in European Higher Education 2014/2015* (Národní systémy školného a studentských podpor v evropském vysokoškolském vzdělávání 2014/2015) existují značné rozdíly v počtu studentů, kteří platí školné ve veřejně financovaných vysokoškolských institucích. Velký počet zemí – Kypr, Dánsko, Německo, Řecko, Malta, Finsko, Švédsko, Spojené království (Skotsko), Norsko a Turecko – neúčtuje žádné školné. Naopak v devíti zemích platí školné všichni studenti bakalářského studia (Česká republika, Nizozemsko, Portugalsko, Slovensko, Spojené království (Anglie, Wales a Severní Irsko), Island, Lichtenštejnsko).

Ve většině evropských zemí získá stipendium pouze malá část studentů. V devíti zemích získávají stipendium všichni studenti (Kypr, Dánsko, Malta, Finsko) nebo většina studentů (Lucembursko, Nizozemsko, Spojené království (Skotsko), Švédsko, Norsko). Island je jedinou zemí, kde neexistuje systém státních stipendií. V současné době se však projednává.

V 35 vzdělávacích systémech (některé země mají více než jeden systém, například Belgie nebo Spojené království) jsou stipendia udělována na základě finančních potřeb některým nebo všem studentům (Dánsko, Finsko a Švédsko poskytují všeobecné stipendium

studentům denního studia, pokud jsou splněny základní požadavky ohledně studijních výsledků); 23 systémů nabízí stipendia na základě studijních výsledků. Téměř všechny tyto systémy kombinují stipendia založená na potřebách a prospěchová stipendia.

V přibližně polovině zemí hrají významnou úlohu při podpoře studentů veřejně subvencované půjčky pro studenty. Podobně také v přibližně polovině zemí závisí podpora částečně na celkové rodinné situaci a není vyplácena přímo studentům, nýbrž má podobu daňových výhod pro rodiče nebo rodinných přídatků.

Souvislosti

Tato výroční zpráva sítě Eurydice obsahuje srovnávací přehled systémů školního a studentských podpor (stipendií a půjček). Zaměřuje se na 33 evropských zemí (členské státy EU, Island, Lichtenštejnsko, Norsko, Černá Hora a Turecko).

Poskytuje rovněž informace týkající se jednotlivých zemí, a to k těmto bodům:

- školné (rozlišené podle cyklu – bakalářský/magisterský), podle roku (pro studenty dálkového i denního studia), a zda mezinárodní studenti platí jiné poplatky než tuzemský student / student EU. Poplatky zahrnují veškeré náklady účtované studentům – včetně poplatků za zápis, přijetí a certifikaci,
- podpora ve formě stipendií rozlišená podle toho, zda jde o stipendia založená na potřebách nebo prospěchová stipendia,
- tři další prvky, pokud jsou hlavním znakem podpory studentů: **půjčky** (pokud existuje vnitrostátní systém studentských půjček a půjčku si bere více než 5 % studentů), **daňové výhody pro rodiče a rodinné přídatky**,
- stručný popis **plánovaných reforem** veřejného systému školního a studentských podpor, o kterých se diskutuje ve vládách.

Jiná zpráva zveřejněná Evropskou komisí v červnu (viz [IP/14/709](#)) ukázala, že zavedení školného obvykle zvyšuje celkovou výši zdrojů vyčleněných na vysokoškolské vzdělávání, i když nové příjmy ze školného se ne vždy investují způsobem, který by přímo zlepšil podmínky pro studenty (například zvýšení počtu profesorských míst).

Ukázala také, že školné nemá celkově negativní dopad na počet studentů zapsaných na vysoké školy, a to ani mezi studenty z nižších socioekonomických skupin, pokud velikost změny není mimořádně velká. Zvýšení školného však může vést ke snížení zájmu o zápis u starších studentů. Zpráva zdůraznila, že stipendia a/nebo půjčky jsou zásadní pro vyrovnání potenciálně negativních důsledků školného nebo jeho zvyšování na počet studentů zapsaných na vysoké školy, a to zejména u studentů ze znevýhodněných skupin.

Eurydice

[Síť Evropské komise Eurydice](#) poskytuje informace o evropských vzdělávacích systémech a politikách a jejich analýzy. Tvoří ji 40 národních oddělení ve 36 zemích, které se účastní programu EU Erasmus+ (členské státy EU, Bosna a Hercegovina, Island, Lichtenštejnsko, Černá Hora, Bývalá jugoslávská republika Makedonie, Norsko, Srbsko a Turecko). Tuto síť koordinuje a řídí Výkonná agentura EU pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast se sídlem v Bruselu, která vypracovává studie a poskytuje řadu různých zdrojů online.

Další informace

[Celá zpráva](#) (EN)

Evropská komise: [Vzdělávání a odborná příprava](#)

[Internetové stránky Androuly Vassiliou](#)

Androulla Vassiliou na Twitteru [@VassiliouEU](#)

Kontaktní osoby:

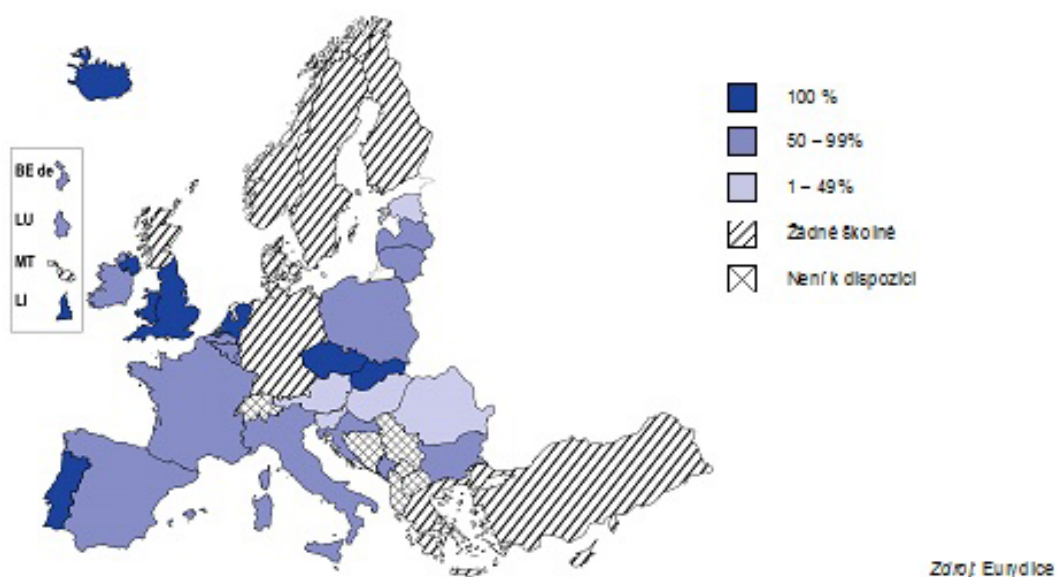
[Dennis Abbott](#) (+32 2 295 92 58); Twitter: [@DennisAbbott](#)

[Dina Avraam](#) (+32 2 295 96 67)

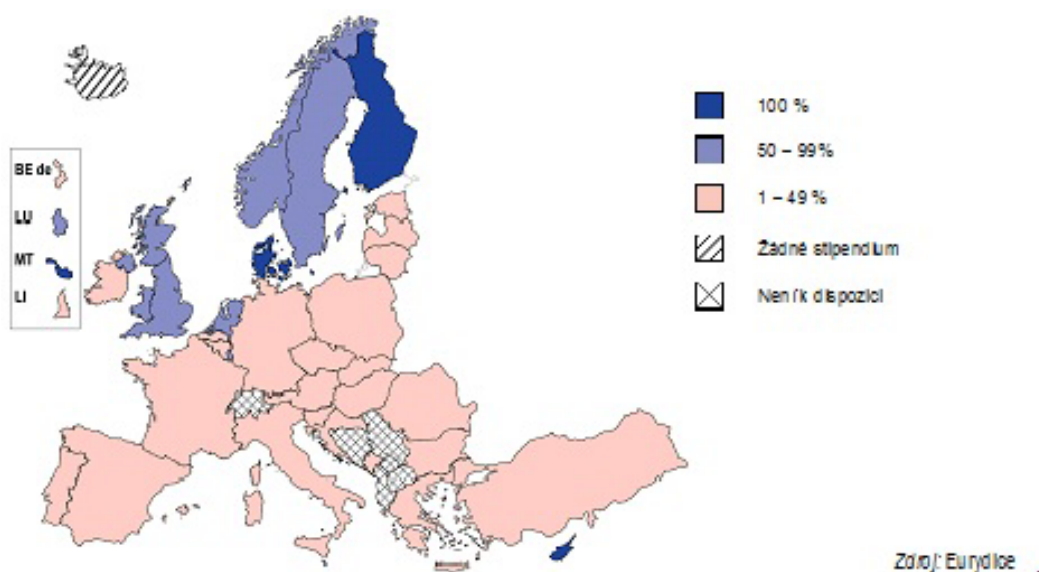
Kontakt pro veřejnost: služba **Europe Direct**, tel.: **00 800 6 7 8 9 10 11** nebo [e-mail](#)

Příloha

Procentní podíl plátců školného v prvním cyklu programů vysokoškolského vzdělávání, 2014/15

Procento studentů, kteří dostávají stipendium v prvním cyklu, 2014/15

Poznámka ke konkrétním zemím

V případě Anglie, Walesu a Severního Irsku poskytnuté údaje ukazují podíl žadatelů způsobilých pro podporu, kteří stipendium obdrželi. Ne všichni žadatelé se registrují jako studenti.